15/ 6/2020 ROČNÍK XXVIII

4-5 novinky spod Bradla

Ekonomické dopady súčasnej situácie na mesto Brezová pod Bradlom

Vážení spoluobčania,

keď sme sa Vám v NsB č.2/2020 snažili priblížiť aktuálnu situáciu a všetko, čo nás čaká v roku 2020, určite nikoho z nás nenapadlo, akých problémov sa dočkáme a čo všetko budeme musieť riešiť. I keď už začiatkom roku sme sa museli vyrovnávať s výpadkom cca 100 tis.€ na podielových daniach, dokázali sme pripraviť rozpočet, ktorý bol doslova rozvojový a riešil množstvo významných investícií. Prišla však koronakríza, ktorá nás postihuje všetkých, kladie pred nás rôzne prekážky, musíme improvizovať, riešiť úlohy a hľadať riešenia. Je to ťažká doba pre občanov, pre zamestnávateľov, pre zamestnancov, pre podnikateľov a tiež pre samosprávu. Naše mesto nie je výnimkou.

Musím konštatovať, že sme ihneď zareagovali a toto náročné obdobie sme začali v meste riešiť okamžite. Keď sa v piatok 6. marca objavil v SR prvý prípad Covid-19, v pondelok ešte bol spoločný odber krvi v ZŠ a od utorka sme zrušili všetky kultúrne, športové a spoločenské podujatia do odvolania. Zaviedli sme preventívne opatrenia, nielen hygienické, ale aj ekonomické, ktoré výrazne prispeli ku konsolidácii verejných financií. Obmedzili sme prevádzku mestského úradu a ďalších organizačných zložiek mesta, činnosť jeho zamestnancov na 50% riadneho pracovného času (tj. časť zamestnancov je doma, časť je na OČR a ďalší sa striedajú po týždni), zrušili sme vyplácanie odmien, zrušili sme dohody o vykonaní práce a pracovnej činnosti, pozastavili sme pracovné cesty, sociálny taxík, školenia a semináre, požiadali sme banky o odklad splátok istiny úverov, pozastavili sme všetky investičné akcie financované z vlastného rozpočtu (pokračujú len investície na Bradle z vládnych dotácií), obmedzili sme nákup tovarov a služieb (spotrebného materiálu) len na nevyhnutné potreby, realizujeme údržbu a opravu objektov a stavebné práce len pri havarijných stavoch, šetríme na energiách, pohonných hmotách a prevádzkových nákladoch jednotlivých objektov, zrušili sme všetky kultúrne, športové a spoločenské podujatia, prerušili sme prevádzku v materských školách, školských jedálňach, v centre voľného času, v základnej umeleckej škole, v knižnici a v Múzeu D. Jurkoviča (MŠ, jedálne, knižnica a múzeum už medzitým fungujú). Tieto opatrenia platia pre všetky mestské organizácie, aby bola dosiahnutá maximálna úspornosť, hospodárnosť a efektivita verejných zdrojov.

Spracovali sme v týchto dňoch materiál Analýza vývoja príjmov mesta a opatrenia na zníženie dopadov krízy spôsobenej pandémiou Covid-19, ktorý predkladáme na mestské zastupiteľstvo. Je veľmi zložité odhadnúť hĺbku ekonomických následkov pre naše mesto, vychádzali sme z verejne dostupných predpokladov prepadu slovenskej ekonomiky, ktoré rátajú s rôznymi scenármi poklesu v rozpätí od -7,2% až -13,5%. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) predpokladá v roku 2020 pokles ekonomiky o 10,3% a podľa jej poslednej prognózy

z konca apríla predstavuje pokles príjmov z podielových daní pre Brezovú cca 121 000 €. Treba zdôrazniť, že príjem z výnosu dane z príjmov FO (tzv. podielové dane) je pre každé mesto kľúčový, napr. u nás je jeho podiel na rozpočtovaných daňových príjmoch cca 80% (zvyšných 20% sú miestne dane a poplatky, tj. daň z nehnuteľností, poplatok za KO, daň za psa a pod.). V rozpočte schválenom na rok 2020 sme rátali s príjmom od štátu (podielové dane) v sume 1 777 517 €. Podľa rôznych scenárov, ktoré boli prezentované RRZ koncom marca, malo mať mesto Brezová odhadované výpadky na úrovni od 104 tis. € až 475 tis. €. Budeme sa teda pohybovať niekde v týchto medziach a musíme veriť, že výpadky budú na odhadovanej dolnej hranici a nie hornej, čo by bolo doslova likvidačné. Príjem z podielových daní bol za prvých päť mesiacov tohto roka na úrovni 748 650 € (42,12% z rozpočtovaného ročného príjmu), čo predstavuje pokles o 21 493 € oproti roku 2019, výrazný bol hlavne v posledných dvoch mesiacoch apríl a máj, kde je pokles o cca 15 000 € mesačne.

Mesto Brezová pod Bradlom až do odvolania pristúpilo k vyššie spomínaným preventívnym opatreniam, zároveň neustále prehodnocuje rozpočtované výdavky a tým minimalizuje negatívne vplyvy na udržanie vyrovnaného rozpočtu. V rámci výdavkov rozpočtu predstavuje celková úspora prijatých opatrení sumu 188 000 € (56 tis.€ na mzdových prostriedkoch, 14 tis.€ na investičných akciách, 2 tis.€ na propagácii, 60 tis.€ na odklade úverov, 23 tis. € na obmedzení kultúrno-športových podujatí, 17 tis.€ na tovaroch a službách, 6 tis.€ zníženie transferu pre školskú jedáleň a školský klub detí, 10 tis.€ zníženie transferu pre ZUŠ). Ako vidíte, ani pri drastických opatreniach sme sa nedokázali priblížiť k sume 475 tis.€, čo je horná hranica odhadovaného výpadku. Trvanie preventívnych opatrení a tým aj výška škrtov našich výdavkov, budú závisieť hlavne od doby trvania mimoriadneho stavu, od veľkosti poklesu slovenskej ekonomiky, od veľkosti poklesu podielových daní od štátu, prípadne od zavedenia konkrétnych opatrení pomoci pre samosprávy, ktoré avizuje vláda.

Niektoré mestá sa na vládu nespoliehajú a avizovaný výpadok príjmov riešia prijatím nových preklenovacích bankových úverov. Možno nás situácia v druhej polovičke tohto roka prinúti uvažovať aj týmto smerom. Bol by som však nerád, aby sa peniaze len jednoducho „prejedli“, alebo aby sme zrušili či obmedzili niektoré činnosti a služby, ktoré nám ako naše originálne kompetencie ukladá zákon o obecnom zriadení (tj. aby sme napr. v noci vypínali verejné osvetlenie, aby sme prestali pravidelne kosiť verejné priestranstvá, aby sme prestali vyvážať smeti, zrušili niektoré výchovno-vzdelávacie organizácie, mestskú políciu, hasičov, opatrovateľskú službu a pod.). Môžeme dočasne obmedziť rozvojové projekty mesta, ale naše základné činnosti a služby by mali zostať zachované aspoň na terajšej úrovni. Samozrejme, musíme sa všetci uskromniť, na akú dlhú dobu, to je otázne. Zároveň však hľadáme možnosti, ako zachovať, prípadne aj zlepšiť niektoré činnosti a služby. Napr. rozhodli sme sa, že aj v tomto ťažkom roku otvoríme v lete kúpalisko, pretože je predpoklad, že veľa ľudí bude tráviť leto na Slovensku. I keď je kúpalisko každoročne stratové (cca 12 tis.€ minulý rok), chceme dať ľuďom túto možnosť a verím, že sa nám prísne hygienické normy podarí splniť. Ako ste si mohli všimnúť, zreorganizovali sme kvetináče a zrealizovali sme bohatšiu výsadbu letničiek na námestí a v okolí pamätníkov. Veríme, že aj táto výsadba prispeje ku krajšej atmosfére a bude príjemným a pestrým osviežením v letných mesiacoch. Tiež sme sa rozhodli venovať našim deťom sladkú odmenu v podobe kopčeka jadranskej zmrzliny ako náhradu za neuskutočnenie podujatia Deň detí a takto im spríjemniť ich veľký deň, keď po dlhšej dobe zase nastúpili do školských lavíc či do škôlky. Takisto sme v spolupráci s technickými službami zrevitalizovali predzáhradku pred zrekonštruovaným pavilónom na základnej škole. Pôvodná prestarnutá výsadba stromov a kríkov bola nahradená novými stromčekmi, plazivými kríkmi, okrasnými kvetmi, bola tu zasiata tráva. Zrealizovali sme výmenu povrchu na multifunkčnom ihrisku na Sídl. D. Jurkoviča, osadili sme dva vyhliadkové ďalekohľady na Bradle, spustili sme aplikáciu Virtuálny cintorín či Odkaz pre starostu. V nedeľu 3. mája sme zorganizovali len formálne spomienkové slávnosti pri príležitosti 101. výročia tragickej smrti M. R. Štefánika a symbolicky sme zapálili ohne na Mohyle. Vzdať hold Štefánikovi prišli v ďalších dňoch tiež predseda Národnej rady SR, minister obrany, minister pôdohospodárstva, francúzsky veľvyslanec, náčelník generálneho štábu, či predstavitelia evanjelickej cirkvi. Vo štvrtok 4. júna sme si vernisážou panelovej výstavy v Múzeu D. Jurkoviča pripomenuli 100. výročie podpísania Trianonskej mierovej zmluvy, ktorú za Československo podpísal náš rodák Dr. Osuský.

Zároveň nám bolo oznámené, že projekt výsadby 66 ks stromov v rôznych častiach mesta (dotácia zo SAŽP cca 12 tis. €) bude odložený na neskôr. Takisto sme v rámci šetrenia pristúpili k dočasnej zmene vydávania Noviniek spod Bradla, ktoré budú až do odvolania vychádzať ako dvojmesačník. Mestská knižnica bude v rámci nových otváracích hodín dočasne otvorená len v pondelok, stredu a piatok. Technické služby mesta budú od 1. júla vyvážať komunálny odpad od rodinných domov každé dva týždne (teda nie každý týždeň!) a na Baraneckej ulici a na Hoštákoch sa už nebude raz za mesiac odvážať separovaný odpad vo vreciach (sklo, papier, plasty a kov), ale občania boli požiadaní, aby separovaný odpad vkladali do veľkoobjemových 1100 l kontajnerov, ktoré sú umiestnené v blízkosti rodinných domov na týchto uliciach. Verím, že občania pochopia tento krok a budú naďalej svedomite pristupovať k triedeniu a separovaniu odpadu. Technické služby budú na oplátku sledovať čistotu pri stojiskách a odpad z dotknutých kontajnerov vyvážať častejšie.

Vážení občania,

častokrát ste sa na mňa, v tomto období, obracali s otázkami, prečo niečo nerobíme, alebo naopak, niečo robíme inak ako doteraz. Ako vidíte, situácia v akej sa nachádza naše mesto je zložitá, takú krízu naša samospráva vo svojej novodobej histórii ešte nezažila. Verím, že ju zvýšeným úsilím a spoločnými silami nakoniec zvládneme, za čo úprimne ďakujem všetkým zamestnancom mesta a všetkých našich organizácií, ale aj Vám, občanom našej Brezovej.

Ešte raz ďakujem!

Jaroslav Ciran
primátor mesta

MESTSKÝ ÚRAD

Ohne na Štefánikovej bradlianskej Mohyle

3. mája 2020 sme si symbolicky pripomenuli 101. výročie tragickej smrti generála Milana Rastislava Štefánika. O 20. hodine sme na mieste jeho posledného odpočinku, bradlianskej Mohyle, zapálili ohne. Nad podujatím prevzala záštitu prezidentka Slovenskej republiky pani Zuzana Čaputová.

Spoluzakladateľ našej novodobej štátnosti, vedec, vojak, diplomat a štátnik Milan Rastislav Štefánik, je jednou z kľúčových osobností našich dejín. Tvorca Štefánikovej bradlianskej Mohyly, architekt Dušan Jurkovič, od začiatku počítal s tým, že Bradlo nebude len miestom posledného odpočinku, ale v prvom rade miestom pamäti národa, miestom viery vo vlastné sily, vo vlastný štát.

Žiaľ, koronakríza a zákaz hromadných podujatí znemožnili uskutočniť celoštátne spomienkové slávnosti za účasti tisícov návštevníkov z celej našej vlasti. Nedeliteľnou súčasťou spomienkových slávností

je však aj zapaľovanie ohňov na ohniskách Mohyly 3. mája, v predvečer výročia Štefánikovej tragickej smrti. Ohne na Bradle horeli už pri pohrebe generála Štefánika. Architekt Dušan Jurkovič vytvoril ohniská aj na Mohyle, aby, ako sa vyjadril, zvali na Mohylu ohne v predvečer výročia „*svietiac do všetkých štyroch strán*".

Túto tradíciu Štefánikovi rodáci uchovali aj v najťažších rokoch. Vatry horeli na bradlianskej Mohyle napriek zákazom aj v dobe neslobody - počas II. svetovej vojny pripomínajúc vznik Československa, či za komunizmu na májové výročia tragickej smrti M. R. Štefánika. Boli symbolom vzdoru proti násiliu doby, symbolom, ktorý v ťažkých chvíľach prebúdzal vieru v lepšie časy.

Vychádzajúc z tejto tradície sme 3. mája 2020 o 20. hodine znovu zapálili ohne na

Bradle. Čestná stráž položila veniec prezidentky Slovenskej republiky. Oheň na Mohylu priniesol fakľový sprievod zo Štefánikovho rodiska Košarísk, vatry v rohoch Mohyly zapálili primátori a starostovia miest a obcí Štefánikovho rodného kraja – Brezovej pod Bradlom, Košarísk, Priepasného a Myjavy.

Ohne v rohoch Štefánikovej Mohyly sú symbolom našej viery vo vlastné sily v čase boja s neviditeľným nepriateľom.

MsÚ Brezová p. Br.

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

v Brezovej pod Bradlom

pripravuje cez **letné prázdniny**

PRÍMESTSKÉ DETSKÉ TÁBORY

1. turnus: 06. - 10. 07. 2020
2. turnus: 13. - 17. 07. 2020
3. turnus: 20. - 24. 07. 2020
4. turnus: 27. - 31. 07. 2020
5. turnus: 10. - 14. 08. 2020
6. turnus: 17. - 21. 08. 2020

Cena za týždenný tábor: 39 €

Prihlásiť sa môžete na telefónnom čísle

0948 654 111

počet miest je obmedzený

Viac informácii na :

https://cvcbrezova.edupage.org/

Prázdninová ponuka

Centrum voľného času v Brezovej pod Bradlom pripravuje na letné prázdniny PRÍMESTSKÉ DETSKÉ TÁBORY. Počas prázdnin bude pre deti pripravených 6 táborových turnusov so zaujímavým programom.

Informovať sa o táboroch a prihlásiť svoje deti môžete na telefónnom čísle 0949 654 111. Počet miest v prímestskom tábore je obmedzený.

Viac informácii na www.cvcbrezova.edupage.org a na tel. č. 0948 654 111.

Čaká nás turistická sezóna

V dôsledku koronakrízy nás, paradoxne, v Brezovej pod Bradlom čaká mimoriadna turistická sezóna, najmä na Bradle. Už minulý rok boli silné signály o tom, ako rapídne sa zvyšuje návštevnosť Mohyly gen. M. R. Štefánika. Z prieskumu v roku 2019 (viď www.brezova.sk, Návštevnosť Mohyly M. R. Štefánika na Bradle) vyplýva, že návštevnosť Bradla od roku 2015 stúpla o 82 % až na 128 800 návštevníkov, čím sa dostávame na úroveň najnavštevovanejšieho turistického cieľa v Trenčianskom kraji – hradu Trenčín.

Tento rok bude výnimočný a prelomový aj z toho hľadiska, že na Bradle sa dokončí výstavba novej infraštruktúry cestovného ruchu. Konečne tak po dlhých rokoch stagnácie bude môcť naše mesto ponúknuť primerané podmienky. Dokončí sa výstavba infobodu s informačnou kanceláriou a sociálnym zázemím, začne prevádzka zrekonštruovanej strážnice (chaty) vrátane občerstvenia. Tento rok zaznamenáme ďalší pozitívny vývoj vo vegetačných úpravách v celom areáli bradlianskej Mohyly. Celkové náklady na investičnú činnosť v Areáli Bradlo sú vo výške 720 000 EUR, všetky získané z rozpočtu vlády SR.

Ak chceme zužitkovať enormne narastajúcu návštevnosť Bradla, je treba motivovať jeho návštevníkov, aby sa zastavili i v našom meste. Nie sme v situácii, že by sme nemali čo ponúknuť. Pre tých, čo pochybujú, doporučujem, aby si pozreli web infoglobe.cz

Tento uznávaný turistický portál nás označuje ako „město národní hrdosti". Takto o nás píšu samotní Česi. A slová uznania – „historické mesto" sme počuli aj v prejave bývalého premiéra Pellegriniho 22. septembra 2019 počas jeho návštevy u nás. Našu situáciu uľahčuje fakt, že najväčšiu koncentráciu pamiatok máme na Námestí gen. M. R. Štefánika. V posledných rokoch došlo k obnoveniu pamätníkov, ktoré boli dlho zanedbávané. V rámci tohto procesu dotvorenia námestia ako prirodzeného centra, zostáva ešte dokončiť okolie pamätníkov Dr. Osuského a Dr. Papánka. Cieľom tohto projektu je vytvoriť zo zastrčeného kúta, kdesi bokom na námestí, priestor pre nás všetkých i návštevníkov, kde bude kultivované prostredie – nová zeleň i voda. Súčasťou tohto projektu bude aj ďalší vstup na námestie a nový priestor pre priblíženie osobností nášho mesta. Celý projekt je realizovaný z financií získaných pre mesto uznesením vlády SR č. 61 z 12. 2. 2020.

Koronakríza vyvolala ešte jeden výnimočný jav. V EU dochádza ku koncentrácii mimoriadneho úsilia ako túto krízu prekonať. Už to tak vyzerá, že Slovensko získa v najbližších rokoch viac ako štvornásobné množstvo financií ako doteraz. Znovu treba pripomínať, že z týchto zdrojov EU sa realizuje viac ako **80 % všetkých investícií** v našom štáte. Vzniká tak jedinečná príležitosť i pre naše mesto, záleží len od nás, ako zužitkujeme túto výnimočnú príležitosť. Je nesporné, že ďalší rozvoj je potrebné orientovať na **rozvoj mesta** pre jeho obyvateľov a ich potreby. Základným cieľom sa stáva kvalita života obyvateľov mesta, problematika nastupujúceho otepľovania a v neposlednom rade i nástup 4. priemyselnej revolúcie, všetko procesy, ktoré sa každého z nás bezprostredne dotknú a ktorým potrebujeme venovať našu pozornosť i úsilie v najbližších rokoch.

Pracovná skupina – J. Valihora

Múzeum otvorené

Múzeum
Dušana Samuela Jurkoviča
v Brezovej pod Bradlom

5. júna, po temer troch mesiacoch uzatvorenia pre koronakrízu, **sme otvorili Múzeum Dušana Samuela Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom.**

Múzeum je prístupné v pôvodných otváracích hodinách:

- máj – september
  streda až nedeľa
  10.00 – 13.00 hod. | 13.30 – 18.00 hod.
- október – apríl
  pondelok až piatok
  10.00 – 13.00 hod. | 13.30 – 18.00 hod.

Pre koronakrízu je aktuálne možný vstup iba s rúškom, najviac 7 osôb súčasne v jednom expozičnom priestore a 7 osôb súčasne v druhom expozičnom priestore. Pred vstupom do expozície je k dispozícii dezinfekcia.

Tešíme sa na Vašu návštevu!

Zmeny vo zvoze odpadu od rodinných domov

Mesto Brezová pod Bradlom a technické služby mesta oznamujú občanom, že od 1. júla 2020 dôjde k týmto zmenám vo zvoze odpadu od rodinných domov:

1. Rodinné domy v celom meste - komunálny odpad sa bude zvážať každé dva týždne (tj. nie každý týždeň!)

2. Rodinné domy na Baraneckej ulici a Hoštákoch - žiadame obyvateľov týchto ulíc, aby separovaný odpad (papier, sklo, plasty, kov) vkladali do väčších 1100l kontajnerov na stojiskách, ktoré sú umiestnené v blízkosti rodinných domov na týchto uliciach (tj. separovaný odpad z týchto ulíc sa už nebude vyvážať raz mesačne vo vreciach!)

K týmto zmenám pristupujeme z dôvodu, že 120l popolnice pri rodinných domoch bývajú pri týždennom zvoze komunálneho odpadu poloprázdne a na Baraneckej ulici a na Hoštákoch sú v blízkosti rodinných domov stojiská 1100l kontajnerov, ktoré budú pracovníci TS pravidelne sledovať, čistiť a častejšie odpad vyvážať. Veríme, že všetci obyvatelia nášho mesta budú naďalej pristupovať k zodpovednému triedeniu odpadov, aby sme v budúcom roku opäť nemuseli pristúpiť k zvýšeniu poplatku za komunálny odpad. Ďakujeme.

Historický ústav Slovenskej akadémie vied
Mesto Brezová pod Bradlom
Občianske združenie Osobnosti Pod Bradlom
vás pozývajú na výstavu

Múzeum
Dušana Samuela Jurkoviča
v Brezovej pod Bradlom

TRIANONSKÁ MIEROVÁ ZMLUVA 1920, VERSAILLSKÝ SYSTÉM A SLOVENSKO

v Múzeu Dušana Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom od 5. júna do 5. júla 2020

streda až nedeľa od 10.00 – 13.00 / 13.30 – 18.00 hod.
Autor výstavy: Matej Hanula, dizajn: Dorota Budziňáková.

Výstava vznikla vďaka podpore Vlády Slovenskej republiky v rámci Roku Milana Rastislava Štefánika.

Vernisáž výstavy Trianonská mierová zmluva 1920, versaillský systém a Slovensko

„Na jedno nezabudnem. Keď som o trištvrte na päť dňa 4. júna 1920 pod zmluvu nesúcu meno Trianon napísal svoje meno.“ Štefan Osuský

Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Mesto Brezová pod Bradlom, Občianske združenie Osobnosti Pod Bradlom a Múzeum Dušana S. Jurkoviča pripravili vernisáž panelovej výstavy *Trianonská mierová zmluva 1920, versaillský systém a Slovensko*.

Vernisáž sa uskutočnila v Brezovej pod Bradlom, rodisku signatára Trianonskej mierovej zmluvy diplomata Štefana Osuského, 4. júna 2020 o 16.45 hod. – na minútu presne na 100. výročie podpisu Trianonskej mierovej zmluvy. Pripomenuli sme si zmluvu, ktorá sa stala symbolom medzinárodného uznania existencie Slovákov ako moderného európskeho národa. Vernisáže sa zúčastnili veľvyslanec Francúzska v SR Jeho Excelencia Christophe Léonzi, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva ministerstva kultúry Radoslav Ragač, riaditeľ Historického ústavu SAV Slavomír Michálek, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea Branislav Panis, predseda Spoločnosti M. R. Štefánika Peter Novotňák a ďalší ctení hostia.

Účastníci vernisáže položili kvety k pamätníku Štefana Osuského na brezovskom námestí. V programe s príhovorom vystúpil veľvyslanec Francúzska v SR Christophe Léonzi. Zdôraznil demokratický charakter vtedajšieho Československa, ktorého: „*vtedajšia ústava vytvorila dôležitý právny stav aj pre súčasnosť a súčasnú ústavu Slovenskej republiky. Ak by sa podpis zmluvy neudial, možno by sme v súčasnosti v takomto štáte nežili.*“ Za domácich prehovoril primátor Brezovej pod Bradlom Jaroslav Ciran. Výstavu podrobne predstavil jej autor Matej Hanula z Historického ústavu SAV. Program umelecky dotvorili prednesom veršov pani Viera Dobrovodská a hrou na flautách sestry Tamara a Alexandra Menkynové zo ZUŠ Brezová pod Bradlom. Nasledovala prehliadka výstavy umiestnenej v priestore Múzea Dušana Samuela Jurkoviča. Výstava bude v múzeu prístupná do 5. júla.

Múzeum D. S. Jurkoviča
M. Valihora

RÔZNE

Markíza Giuliana Benzoni 125

(19. 6. 1895 Padova – 8. 8. 1981 Rím)

Pred 125. rokmi, 19. júna, narodila sa snúbenica generála doktora Milana Rastislava Štefánika markíza *Giuliana Benzoni*. Do Brezovej pod Bradlom a Košarísk pricestovala naposledy v utorok 6. augusta 1968. Z Domu slovenských spisovateľov v Budmericiach (spolu so synovcom Albertom, Hanou Ponickou i jej synom Jurajom) ju priviezol podnikový šofér Ján Fiala. Na brezovskom „Námestí 7. apríla“ (dnes M. R. Štefánika), očakával vzácnu návštevu predseda MsNV Pavel Blažek a veľký zá-

stup občanov. V kroji oblečená pani Kristína Pavlíková ponúkla hostku chlebom i soľou a mešťanosta v taliančine prečítal privítaciu reč. Potom sa hostia presunuli do Národného domu Štefánikovho, kam ich k slávnostnému obedu pozval predseda. Ešte pred podaním menu členkami Slovenského zväzu žien odzneli z oboch strán neformálne príhovory.

Poobede, za účasti množstva ľudí z Brezovej a okolia, položila Giuliana Benzoni na Bradle kyticu k hrobu snúbenca. Po

tomto akte odovzdal vzácnej aristokratke „Čestné občianstvo Mesta Brezová pod Bradlom" Pavel Blažek. Dojatá markíza sa prostredníctvom tlmočníčky Hany Ponickej poďakovala za poctu, ktorej sa jej dostalo a v závere povedala: *„Ja som tomuto vášmu rodákovi zostala verná"*, čo u prítomných vyvolalo emotívny ohlas. Charizmatickú Talianku si množstvo vďačných prítomných doslova podávalo.

V ten istý deň hostia navštívili aj Košariská. Giuliana uložila kvety na hrob Milanových rodičov i súrodencov, navštívila pôvodnú štefánikovskú faru, kde bola naposledy v roku 1938. Prijal ju pán farár Ladislav Valášek spolu s presbytermi cirkevného zboru i ďalšími Košarišťanmi a Priepasnancami. Hostia si pozreli nedávno dokončené múzeum a zapísali sa do pamätnej knihy fary, kde už boli podpisy Giuliany a Alice Masarykovej z roku 1938... Pred večerom sa markíza so sprievodom vrátila do Brezovej pod Bradlom.

Ubytovala sa v chate n. p. Kovové tkaniny na Masiarovej (dnes späť v rukách pôvodných majiteľov). Predstavitelia mesta i fabriky pripravili posedenie vonku, kde sa na ražni opekali tradičné pochúťky. V družnej debate Hana Ponická bližšie vysvetlila zmysel návštevy Giuliany na Slovensku, ktorú ona zorganizovala a za pomoci Slovenského literárneho fondu i Brezovej zrealizovala. V podstate išlo o tzv. „súkromnú turistickú cestu" s ubytovaním v budmerickom zámku spisovateľov.

Priateľka našej spisovateľky priniesla z Ríma aj nejaké dokumenty o Milanovi. Ponická sa priznala, že s markízou pripravujú knihu o našom rodákovi. Po návrate do Budmeríc ich čaká ešte návšteva Matice Slovenskej a Slovenského národného múzea v Martine.

Krehká pani Benzoni, napriek svojmu pokročilému veku, bola veľmi čulá, vtipná a zábavná. Uznanlivo hovorila o snúbencovi i o prostredí, v ktorom sa narodil a vyrastal. Zaujímala sa aj o aktuálne dianie u nás, pýtala sa na naše postoje k Alexandrovi Dubčekovi, vtedy v Taliansku populárnemu socialistovi s „ľudskou tvárou". Jej synovec Alberto (33), ľavicovo orientovaný politológ, hovoril o pohľade Ríma na politiku Číny, ktorá v tom čase mala nie dobré vzťahy s Moskvou... Prišlo aj na zábavné témy. Markíza sa prejavila ako vynikajúca grafologička a podľa písma prítomných povahove charakterizovala! Až na jeden prípad: ako katolíčka odmietla pozrieť rukopis brezovského pána farára s poznámkou, že preto, „lebo o duchovných otcoch treba vždy hovoriť len v dobrom". Darmo dotyčný brat farár prízvukoval, že on je dušpastier evanjelický a hodnotenia sa nebojí, naša hostka si stála za svojím „istota je istota". A táto jej múdrosť sa prejavila 10. augusta 1968 v Martine, keď z ambasády v Prahe dostala avízo, aby nepredlžovala pobyt a „pre istotu" sa vrátila domov. O čo asi išlo, zistili jej hostitelia 21. augusta, v deň invázie vojsk Varšavskej zmluvy.

Spomienku na pobyt Štefánikovej snúbenice v roku 1968 pod Bradlom pripomína pamätná tabuľa na stene spomínanej chaty v Brezovej, len niekoľko desiatok metrov od penziónu Partizán. Inštalovali ju členovia Spoločnosti M. R. Štefánika v roku 2014.

Peter Pavel Uhlík (2020)

Jubileum Spoločnosti M. R. Štefánika

Jej ustanovenie sa konalo pred tridsiatimi rokmi, 24. februára 1990 v Národnom dome Štefánikovom, za účasti viac ako tristo delegátov z Československa a zo zahraničia. Slávnostná spomienka na túto udalosť sa mala uskutočniť 6. júna 2020 symbolicky opäť v našom meste. Že tomu tak nebolo, spôsobila pandémia COVID-19. Predpokladáme, že slávnostná spomienka sa uskutoční v náhradnom októbrovom termíne v Národnom dome Štefánikovom.

O vznik SMRŠ sa zaslúžilo veľa našich brezovských spoluobčanov, ktorí počas prvých piatich rokov, pomohli k jej rozbehu. Spomíname si na to obdobie a ďakujeme za pomoc už zosnulým Jánovi Iždinskému, Ladislavovi Valáškovi, Štefanovi Ciranovi, Svetozárovi Mosnému, Ivanovi Papánkovi, Jánovi Ciranovi, Štefanovi Gavurníkovi, Anne Michálkovej a Jurajovi Reptovi. Samozrejme i tým, ktorí sa jubilea nášho občianskeho združenia dožili: Viktórii Bohmanovej, Jele Juríčkovej, Branislavovi Noskovi, Vlastimilovi Kátlovskému, Jánovi Valihorovi, Oľge Lackovej, Oľge Sadákovej, Ľubici Dankovej, Anne Valihorovej, Dušanovi Juríčkovi, Fedorovi Mikulčíkovi, Ľubošovi Valáškovi st., Blažene Mosnej, Viere Hegedušovej, Jane Krajčírovej, Viere Mikulčíkovej, Pavlovi Dekánkovi, Agáte Krajčovičovej, Brunovi Salejovi, Vladimírovi Mravcovi, Anne Hruškovej, Ivane Langovej, Dušanovi Raganovi, Jánovi Šubovi, Matúšovi Valihorovi... Na vašu pomoc, či už kratšiu alebo tridsaťročnú, sme nezabudli a ďakujeme za ňu.

Tiež sme vďační brezovským primátorom a mestskému úradu, našim kňazom, cirkevnému zboru a spevokolu, katolíckej farnosti, dennému centru za akúkoľvek pomoc a spoluprácu pri organizovaní spomienkových slávností v Brezovej a na Bradle.

Treba pochváliť aj náš 60 členný aktívny brezovský klub SMRŠ, podľa ktorého príkladu vznikli na Slovensku ďalšie členské kluby: Stará Turá, Bratislava (alternatívou dnes Nadácia MRŠ), Piešťany, Prievidza, Trenčín, Liptovský Mikuláš, Spišská Nová Ves, Košice, Budimír, Lučenec, Trenčianske Teplice, Brezno, Banská Bystrica, Nitra, Dudince, Spišská Belá, Partizánske, Zvolen, Trnava, Považská Bystrica.

Poprajme do ďalších rokov Spoločnosti M. R. Štefánika naďalej úspešnú činnosť a rast členskej základne. Hlavne mladí adepti sú medzi nami vítaní.

Peter Uhlík, čestný predseda SMRŠ

Osemdesiatnik

V júni sa krásneho životného jubilea dožil pedagóg, tréner, publicista, konferencier, organizátor spoločenského, kultúrneho, športového diania, spomienkových stretnutí, akadémií, autor odborných prednášok, poriadateľ tematických exkurzií, zájazdov, ale predovšetkým učiteľ, ktorý sa celý život snažil (a stále ešte snaží) vychovávať a vzdelávať v duchu kalokagatie nielen mládež, ale i nás, ktorí si už niečo pamätáme.

Pred 30-timi rokmi stál pri založení Spoločnosti MRŠ, 13 rokov bol na jej čele, od

V chráme Božom v Košariskách

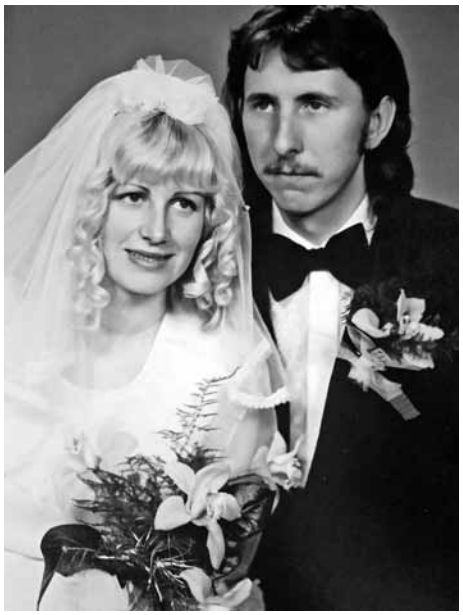
roku 2010 je čestným predsedom . Aj jeho pričinením sa SMRŠ stala významnou celoštátnou organizáciou so širokou členskou základňou, rešpektovanou odbornou verejnosťou i demokratickými časťami spoločnosti. Založil a viedol časopis Bradlo.

Mgr. Peter Pavel Uhlík sa narodil 19. júna 1940 v Starej Turej, kde bol pokrstený a konfirmovaný v evanjelickom chráme Božom. Základnú osemročnú školu vychodil v rodisku, v Novom Meste nad Váhom maturoval na jedenásťročenke. Na Vyššej pedagogickej škole v Bratislave absolvoval štúdium histórie a geografie. Diaľkovo navštevoval Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave (filozofia – história).

Počas 43 ročnej pedagogickej praxe, z toho 41 v Brezovej, dosiahol vynikajú-

Rubínová svadba na *Plačkéch dvore*

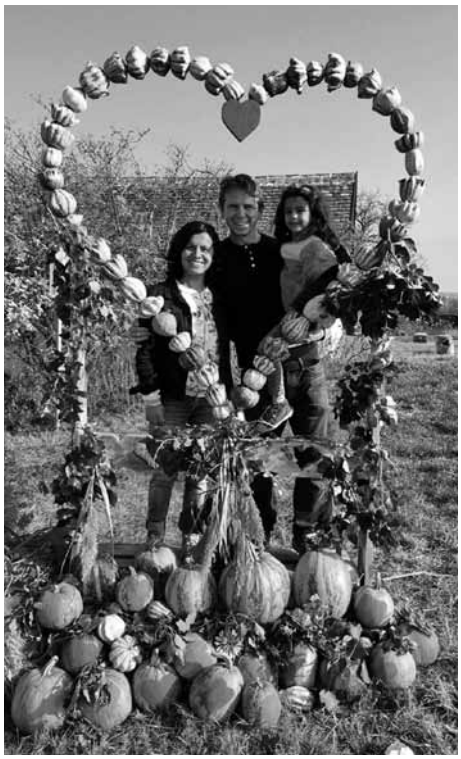
Máj je najkrajší jarný mesiac, keď to všetko kvitne, slniečko viacej hreje, bylinky majú väčšiu silu, ovečky a kozičky sa tešia z kvitnúcich pasienkov a aj ľudia sú milší, veselší a v tomto mesiaci sú najkrajšie aj svadby, veď máj lásky čas.

17. mája 1980 na MsNV v Piešťanoch si povedali áno naši skvelí, výnimoční rodičia, projektant-architekt Peter Plačko a ekonómka-aranžérka Jarmila Plačková, rod. Plačková.

Milá maminka, milý tatinko, aj keď sme študovali v zahraničí, kde teraz aj žijeme, s láskou spomíname na naše krásne, šťastné detstvo. Dom po starých rodičoch ste si svojou pracovitosťou a usilovnosťou premenili na oázu pokoja, bohatej zelene, kvetov a tam sme aj vyrastali. Náš dvor obveseľovali kozičky, husi, kačice, sliepky, morky, prasiatka, zajace a vďaka týmto zvieratkám sme mali svoje mlieko, syry, vajcia aj mäso. Dopestovali sme si zeleninu, ovocie a keď maminka niečo ušila a uštrikovala, boli sme aj sebestačnejší. Veľkou pýchou nás všetkých boli pávy a zimná záhrada, kde sa pestujú obrovské palmy, kaktusy a iné exotické rastliny. Je úžasné, že o radosť s výsledkom Vašej práce sa dokážete podeliť aj s ostatnými a k tomu je ešte potrebná výborná tvorivosť a poriadna dávka trpezlivosti, fantázie a to napr. na akciách - *Jeseň na Plačkéch dvore* - výstava ovocia, zeleniny, kvetov a ich aranžovanie v najrozličnejších podobách doplnené starožitnosťami, na ktorú pozývate obyvateľov mesta ale aj z cudziny, deti zo škôlok, výstavy, ktoré organizuje mesto Brezová ale aj aranžovanie výzdoby Evanjelického kostola zo svojich vypestovaných plodín, výstavy Agrokomplex Nitra, ktoré mali tiež zaslúžený úspech. Sme na Vás veľmi pyšní. Do sveta sme sa dobre vyzbrojili, naučili ste nás samostatnosti, tešiť sa z maličkostí, vážiť si jeden druhého, mať vzťah k zvieratám, k prírode, k starožitnostiam, k tradíciám a folklóru, ktoré sú v našej rodine veľmi obľúbené. Tomuto všetkému učíme teraz naše detičky. Nedá nám nespomenúť aj blízkeho suseda uja Vladimíra Barana, ktorého si veľmi vážime a ktorý Vás zodpovedne zastupuje na gazdovstve počas Vašej neprítomnosti, začo mu ďakujeme. Často spomíname aj na naše nádherné slovensko-nepálsko-nemecké svadby, ktoré ste nám vystrojili v rodnej Brezovej a veľmi si vážime, že boli vyzdobené kytičkami kvetov z našej krásnej záhradky. Patrí Vám náš obdiv ako zvládate, i keď s veľkým strachom, tie naše túlačky svetom, a tiež veľká vďaka za dvojnásobnú lásku aj za naše babičky, ktoré sme, žiaľ, nikdy nepoznali. Domov na Brezovú sa veľmi tešíme, vždy nás víta náš vyzdobený rozprávkový domček, zdravé domáce dobroty a hlavne Vy, naši drahí rodičia.

K Vášmu krásnemu výročiu svadby Vám prajeme hlavne veľa zdravia, lásky, Božieho požehnania, radosti a síl, ktoré budete potrebovať na zvládnutie Vašich náročných, ale krásnych, koníčkov. Veľmi nás teší, že na pamiatku k tomuto dňu sme Vám mohli venovať prekrásnu fotoknihu o živote na *Plačkéch dvore*.

Myslíme na Vás a sme stále s Vami aj v tejto inej, ťažkej dobe, ktorá nás rozdelila. Ku gratulácii sa pripája celá rodina a všetci, ktorí Vás majú radi. Vnúčatká posielajú milým starým rodičom veľa bozkov.

Vaše milujúce deti
Petula a Lukáš s rodinami

ce výsledky so žiakmi v dejepise, zemepise a najmä v telovýchove. Ozdobené sú úspechmi na predmetových olympiádach i atletických a gymnastických súťažiach. Voľný čas venoval žiakom i mimo školy, a to v športe, turistike, kultúre. Založil a viedol školské športové stredisko hádzanej žiačok, jedno z prvých na Slovensku. Bol mnohostranne zapojený do kultúrno-spoločenského a športového života Brezovej. Súťažne hrával hokej a futbal za miestnu TJ. Roky pôsobil ako tréner a funkcionár hádzanárskeho oddielu. Jeho zverenkyne získali tituly majsteriek Československa i Slovenska, vychoval mnoho prvoligových hráčok i štátnych reprezentantiek, účastníčok majstrovstiev sveta a olympijských hier. Bol predsedom Klubu slovenských turistov ŠK Bradlan v Brezovej pod Bradlom.

Bol konferenciérom Folklórneho súboru Brezová. Písal scenáre, režíroval programy, moderoval a recitoval na občianskych i cirkevných slávnostiach, bol i kronikárom mesta. Hrával v ochotníckom divadle, k tomu viedol i svojich zverencov. Pamätníci si spomínajú napr. na žiacke divadelné predstavenie Čin-čin, na pálenie dereša pred Šaškovým domom, na akadémie v Národnom dome Štefánikovom, ktoré kultivovali divákov.

Na zaslúženom odpočinku neoddychuje. Venuje sa publicistickej tvorbe, napísal viacero kníh regionálneho významu, je hodnotený ako chodiaca encyklopédia mesta. V súčasnosti ako predseda klubu SMRŠ v Brezovej organizuje jeho činnosť. Vždy pripraví zaujímavé prednášky o histórii, pripomína významné výročia. Organizuje jednodňové tematické výlety s obsahovým zameraním na históriu, geografiu, národopis nielen na Slovensku. Spomíname napr. výlet na Moravu, kde sme si obzreli diela D. Jurkoviča, autora Mohyly M. R. Štefánika na Bradle, alebo na adventnú návštevu klubu v Maďarsku, či divadelných predstavení v Bratislave a Nitre.... Doteraz sprevádza účastníkov zájazdov, ktorí zavítajú na Bradlo a do Košarísk.

Svojou bohatou činnosťou významne prispieva k šíreniu myšlienok M. R. Štefánika založených na hodnotách humanizmu, demokracie a vlastenectva. Prispieva k aktualizovaniu jeho odkazu pre súčasnosť.

Po otázke, či sa cíti „Čechoslovák", v jednom rozhovore povedal: „Som Slovák a rád mám svoju vlasť a slušných ľudí v nej. Vždy som ideu jednotného československého národa chápal ako politický a nie etnický problém. Teda v širšom duchovnom kontexte sa cítim Čechoslovákom. Verím, že na moravsko-slovenskom pomedzí zďaleka nie som sám. Hlásim sa k dedičstvu otcov, ktorí pod vedením T. G. Masaryka a M. R. Štefánika zachránili náš národ. Česko-slovenská vzájomnosť a spolupráca sú príkazom pre našu prítomnosť i budúcnosť v Európe. Sú záväzkom aj pre našu Spoločnosť M. R. Štefánika."

Ctenému jubilantovi, nášmu „pánovi učiteľovi" srdečne blahoželáme. Prajeme mu hodne zdravia, hodne síl k uskutočneniu všetkých jeho plánov a predsavzatí. Prajeme mu hodne spokojnosti, lásky a radosti v rodinnom kruhu.

Tešíme sa na ďalšie zmysluplné spoločné aktivity, ktoré nás tak obohacujú. Vivat !

Členovia Klubu SMRŠ
v Brezovej pod Bradlom

Partnerstvo 20 rokov

V mesiaci máji 2020 sme si pripomenuli 20 rokov partnerstva a priateľstva – de l´amitié, du jumelage medzi naším mestom Brezová pod Bradlom, Košariskami a francúzskym mestom Paulhan. Stalo sa tak 7. mája 2000 pri príležitosti návštevy slovenskej delegácie z Brezovej a Košarísk k spomienke ukončenia II. svetovej vojny v meste Paulhan a zároveň na výročie smrti gen. M. R. Štefánika. Bolo to za účasti vtedajšieho primátora mesta Ivana Ďurkoviča, starostu Košarísk Pavla Klbečku, Vlasty Cigánkovej z MsÚ, zároveň tlmočníčky. Za mesto Paulhan starosta Bernard Soto a senátor Marcel Vidal podpísali spoločne „Dohodu o spolupráci a družobných vzťahoch."

K podpísaniu dohody predchádzali v r. 1999 neformálne návštevy delegácií oboch miest na Slovensku i vo Francúzsku. Iniciatívu k tomuto partnerstvu položil vtedajší veľvyslanec SR vo Francúzsku Vladimír Valach a zástupca Francúzsko-slovenskej obchodnej komory na Slovensku Igor Schmidt.

Za 20 rokov sa reciprocne navštívili viackrát zástupcovia nášho regiónu a regiónu Paulhan. Takto sa vzájomne spoznávali ľudia priamo v rodinách, objavovali krásy, kultúrne pamiatky, zvyky iných miest Slovenska a Francúzska. Predstavitelia samospráv na oboch stranách spoznávali systém, štruktúru a činnosť na jednotlivých stupňoch samosprávy. Spojivkom bola i osobnosť M. R. Štefánika, keďže v Paulhan sa od r. 1955 nachádza socha Štefánika od autora B. Kafku a u nás rodisko Štefánika s múzeom a Mohyla na Bradle. Pravidelne pri návštevách sa vzdala pocta pri pamätníku v Paulhan a v Košariskách i na Bradle.

Takto sa postupne pri výmenných pobytoch vytvárali osobné priateľské vzťahy, ktoré pretrvávajú dodnes. S cieľom ďalšieho upevňovania vzťahov a spolupráce vytvorili sa v r. 2005 občianske združenia – Asociácia priateľov Francúzska so sídlom v Brezovej p. Bradlom na čele s Vlastou Cigánkovou a Amicale Paulhanaise autour de Stefanik v meste Paulhan na čele s Joelom Diaz.

Poďakovanie patrí nielen členom združení, ale i vedeniu mesta a MsZ v Brezovej a obci Košariská za materiálnu a finančnú pomoc pri organizovaní výmenných stretnutí. Bolo by však dobré a potrebné, aby do združení vstúpili mladí členovia a tak pokračovali v doterajšej činnosti a spolupráci.

I v tomto roku sa z príležitosti výročia narodenia M. R. Štefánika pripravovalo stretnutie a prijatie francúzskej delegácie z Paulhan. Avšak zo známych dôvodov a situácie sa stretnutie nebude môcť uskutočniť. Dúfame, že to bude možné v budúcom roku a bude sa pokračovať spoločne v tom, čo sa pred dvadsiatimi rokmi začalo.

Ivan Ďurkovič

Susedia Balážovci sa odsťahovali...

V minulom čísle Noviniek primátor Jaroslav Ciran vyslovil MUDr. Adriane Balážovej „veľké" ĎAKUJEME za tridsaťpäťročnú službu detskej lekárky v našom meste (1985-2020). Bolo to zaslúžené ocenenie našej mnohoročnej spolubývajúcej na Sídlisku 7. apríla 411/10, kde žila s manželom, deťmi i matkou. Spolu vytvárali harmonickú rodinu a prispievali do dobrej atmosféry celej bytovky. Nepričinili sa o žiadne susedské spory alebo hádky.

Aj preto sme sa s nimi lúčili ako s dobrými priateľmi, nápomocnými každému, kto potreboval lekársku radu či praktickú službu, neraz i v nevhodnú chvíľu. Manžel pani doktorky Ľubomír, hoci pracoval v Senici, ochotný bol pomôcť v problémoch s kúrením, elektrinou, vodou a inými neduhmi. S chlapmi si rád podebatoval o futbale, ktorý súťažne hrával už v rodnom Smolinskom a za Pozemné stavby Bratislava. Začas bol funkcionárom v našom Bradlane a ako päťdesiatročný ešte hrával za starých pánov v Hradišti pod Vrátnom. Po návratoch zo záhrady, nevyrušovaný vo „svojej" izbe, takmer denne pozeral prenosy z najlepších európskych súťaží.

Často spomínal na návštevu „Štadióna Giuseppe Meazzu" v roku 2008 na San Sire, v ktorom hrávajú slávne kluby AC a Inter Miláno.

K týmto záujmovým aktivitám treba dodať, že pani doktorka roky organizovala ozdravovacie prázdninové pobyty pri mori v talianskom Lignane a chorvátskom Gradaci. Celoročne sa s vlastnými deťmi zúčastňovala akcií turistického oddielu ŠK Bradlan. Obľúbenou dovolenkou rodiny boli týždenné pobyty s brezovskými milovníkmi prírody v horských oblastiach Slovenska. Manželia toho veľa zažili aj na dvoch atraktívnych zájazdoch s členmi Spoločnosti MRŠ po stopách generála M. R. Štefánika v Taliansku a Francúzsku.

Slovom, bolo toho hodne, a v *Piešťanoch*, kam sa *3. apríla 2020* rodina definitívne odsťahovala, budú mať Balážovci spätne na čo a na koho spomínať. Aj na svojich „služobne" najstarších susedov Herákovcov, vdovcov Babiara a Uhlíka, ktorí sa s nimi v „rúškoch" na ústach, aj za ostatných domácich rozlúčili.

(puk)

Milí priatelia,

píšem svoj posledný príspevok do Noviniek spod Bradla. Nie preto, žeby sa mi ďalej písať nechcelo, alebo že by ma to prestalo baviť, ale jednoducho preto, že sa s Brezovou lúčim. Od 1. júla 2020 nastupujem na pozíciu riaditeľa Diecézneho katechetického úradu v Bratislave, a teda končím službu brezovského farára.

Moje nové pôsobisko som nedostal za odmenu ani za trest. Prijal som ho v poslušnosti svojmu biskupovi, a prosím, aby ste to takto prijali aj vy všetci, ktorí ma poznáte a mali ste so mnou tú česť. Ja môžem za seba vyhlásiť, že bolo pre mňa cťou prežiť 4 roky na Brezovej. Ďakujem za tento požehnaný čas, za každého z vás, ktorí ste sa stali súčasťou môjho života. Zostávam v modlitbách a určite sa tu príležitostne rád zastavím.

Ján Kliment,
jednoduchý robotník v Pánovej vinici

Rozlúčka

s Miroslavom Papulákom

(3. 2. 1957- 5. 4. 2020)

Miroslav sa narodil v Krajnom, odkiaľ sa rodičia presťahovali do Brezovej v roku 1962, kedy bola dokončená prvá bytovka na Sídlisku 9. mája, dnes Dolné lúky. Otec Mirkov, i jeho dvoch sestier, podieľal sa ako majster na bytovej výstavbe celého mesta a jeho občianskej vybavenosti na sídliskách Záhumnie, Dušana Jurkoviča, 7. apríla a Horného radu, materských škôl i novej základnej školy.

Čiperný chlapec sa spolu s kamarátmi rád hrával v blízkej prírode Vŕškov a Ostrieža, až v roku 1967, počas sánkovačky za zotavovňou Partizán, utrpel vážne zranenie hlavy a nohy. Následky niesol po celý život. Napriek tomuto zostali hory jeho veľkou láskou... S vyznávačmi slobody, bez rešpektu k spoločenským konvenciám, putovával vo vibramách vlasťou a noci prežíval „pod širákom".

Keď sa jeho kamaráti poženili, prešiel Miroslav do rodiny organizovaných turistov TJ Bradlan a spolu s nimi pochodil ďalšie destinácie Slovenska, Moravy a okolitých krajín. Doma pomáhal pri organizovaní našej tradičnej Malokarpatskej tridsiatky.

Pred novembrom 89 bol aj členom Zväzarmu, miestnej brannej organizácie, ktorá dosahovala vynikajúce výsledky. Ako odborník robil osvetľovača na javisku Národného domu Štefánikovho, kde rád poslúžil nielen divadelníkom. Po vzniku Spoločnosti MRŠ stal sa jej členom, zúčastňoval sa vzdelávacích besied, jednodňových zájazdov i dlhších pobytov v kontexte so životom a dielom generála Štefánika. Rád spomínal najmä na našu spoločnú cestu do Paríža. Keď sme mu vinšoval k šesťdesiatke, doniesol výborné zázvorníky, ktoré sám napiekol. Naposledy sme sa stretli na klubovej schôdzi „štefánikovcov" koncom februára. Spomínal vďaku rodičom za podporu v učení. Ako elektrikár s maturitou pracoval štvrťstoročie v „paske". Do invalidného dôchodku odišiel pred dvadsiatimi rokmi, kedy mu zostávalo dosť času na rôzne aktivity, napríklad synovcom opravovať hračky alebo mame pomáhať v jej nemoci. Keď zomrel, jeho sestra Zdenka po pohrebe, ovplyvnenom vírusovou pandémiou, smutne konštatovala: *„Môj brat? Aký bol, taký bol... Bol predovšetkým náš, mali sme ho radi a už teraz nám veľmi chýba. Kto ste ho poznali a súcitili s ním, venujte mu tichú spomienku..."*

Za spoluobčanov, hlavne však za turistov a členov SMRŠ, urobil to aj autor týchto riadkov. Česť Mirkovej pamiatke!

Peter Uhlík

Umrel Vladimír Petrovič

K zosnulým kolegom z brezovskej základnej školy pribudol 11. júna 2020 86 ročný ***Mgr. Vladimír Petrovič***, rodák z Lubiny. Ako maturanta novomestského gymnázia ho v jeseni 1953 prijal riaditeľ Ján Fajnor. Po vojenčine externým štúdiom na pedagogickej fakulte získal učiteľskú aprobáciu pre predmety zemepis-dejepis. Krátko po svadbe s Annou Valáškovou narodili sa mu synovia Vladimír a Ján.

Zosnulý v mladosti hrával futbal, výborne lyžoval a dlhodobo sa venoval turistike. Ako učiteľ a roky zástupca riaditeľa, pôsobil v Brezovej 40 rokov. Rád sa venoval žiakom aj v záujmovej činnosti. Lyžiarskymi kurzami na Javorine položil základy tejto dlhoročnej tradície školy. Aktívne bol zapojený do verejného života ako dobrovoľný požiarnik, osvetový a kultúrny pracovník. Hrával divadlá, recitoval, na pohreboch sa lúčil so spoluobčanmi. Vtedy bola podobná činnosť učiteľa samozrejmá... Už počas školovania detí trávil voľný čas na úpätí Baranca v rodinnej záhrade, kde pestoval zdravú zeleninu i ovocie, ba značnú časť z úrody konzervoval. V tejto činnosti pokračoval aj po odchode do penzie, kedy sa stal členom Spoločnosti M. R. Štefánika, neskôr aj členom základnej organizácie SZPB. Potom, po zlatej svadbe, sa s vážne nemocnou manželkou musel presťahovať do domova sociálnych služieb "Nezábudka" v Myjave, odkiaľ prišla i správa o jeho smrti. Rozlúčili sme sa s ním v Brezovej, no pochovaný bol po boku rodičov a manželky vo svojom rodisku.

Česť jeho pamiatke!

Peter Uhlík

Vladimír Petrovič s kolegami v družobnej škole v Ostrožskej Novej Vsi na oslave Dňa učiteľov v r. 1962.

ŠKOLSTVO

Naša jubilantka!

Počas života sa neustále stretávame s rôznymi výročiami, dôležitými dátumami. Niektoré sú nám bližšie a milšie, pri niektorých sa zamyslíme a niektoré len tak preplávajú popri nás. Chcela by som Vás informovať, že v júni tohto roku sa *Materská škola na Budovateľskej ulici* dožíva významného jubilea - 70. rokov.

Dňa 1. marca 1948 bola Povereníctvom Školstva a osvety v Bratislave na základe výnosu č. 3737/48-II/4 zriadená v Brezovej pod Bradlom Štátna detská opatrovňa. Na miesto opatrovateľky bola určená Anna Petrovičová. Do detskej opatrovne bolo 3. marca 1948 zapísaných 80 detí narodených v r. 1942-1943. Detská opatrovňa bola dočasne umiestnená v jednej triede štátnej meštianskej školy. Výnosom KNV v Bratislave zn. 301/4-10/1 v 1149-IV/2 zo dňa

14. 11. 1949 bola zriadená druhá trieda, v ktorej učila učiteľka Judita Mižialková. Opatrovňa bola premenovaná na materskú školu. V júni 1950 bol pri MŠ zriadený útulok, v júli 1950 sa presťahovala materská škola do svojej budovy na Budovateľskú ulicu.

70 rokov je pekný vek! V sedemdesiatke človek bilancuje svoje úspechy a prehry, dáva si ciele, ktoré ešte chce a môže splniť. Aj my sme chceli spomínať na uplynulé roky s bývalými kolegyňami, ale korona prerušila naše, Vaše a všetky plány! Tak aspoň pri čítaní tohto článku venujte, prosím, myšlienku našej jubilantke! Verím, že to budú len pekné spomienky, lebo určite to množstvo zamestnancov, ktorí sa v materskej škole za tie roky vystriedali robili všetko preto, aby boli spokojné u nás nielen deti, ale aj rodičia.

V tomto čase končí svoju pedagogickú činnosť aj naša dlhoročná kolegyňa a bývalá „škôlkarka" pani **Alžbeta Valková**. Prajeme jej do ďalších rokov veľa zdravia, entuziazmu, kreatívnych nápadov, ktorých je „nevyčerpateľná studnica".

A čo zapriať jubilantke? Nech ju ešte dlhé roky napĺňa detský smiech a radosť, nech k nám rady chodia deti aj rodičia. Prajeme si aj my ako kolektív, aby sme boli zdraví a spokojní, aby sme boli dobrými pokračovateľmi 70-ročnej tradície.....

I. Šimová, MŠ Budovateľská

MESTSKÁ KNIŽNICA

Mestská knižnica Brezová pod Bradlom opäť otvorená

Mestská knižnica Brezová pod Bradlom je otvorená od 1. 6. 2020 za prísnych hygienických opatrení.

Aktuálne výpožičné hodiny knižnice sú:
Pondelok: od 11:00 do 16:30 hod.
Utorok: zatvorené
Streda: od 11:00 do 16:30 hod.
Štvrtok: zatvorené
Piatok: od 11:00 do 16:30 hod.
Sobota: zatvorené
Obedná prestávka od 12:30 do 13:00 h.

Mestská knižnica
Brezová pod Bradlom

KALENDÁRIUM

Hurban, Vladimír – evanjelický farár (nar. 5. 5. 1850 na Brezovej – 170. výr. nar., zomrel 11. 2. 1914 v Starej Pazovej). V. Hurban bol jedným zo synov Jozefa Miloslava Hurbana. Stredoškolské štúdium absolvoval v Oberschutzene a v Revúcej, teológiu v Rostocku, kde bol roku 1873 vysvätený za kňaza. Ako kaplán pôsobil u otca v Hlbokom, potom na Brezovej. Na odporúčanie Daniela Licharda bol vybraný za farára do Starej Pazovej v Slavónii. Tam sa v roku 1887 oženil s Augustou Štúrovou, dcérou sudcu Jána Štúra, brata Ľudovíta.

Vladimír Hurban vykonal veľa najmä pre tamojšiu staropazovskú evanjelickú cirkev. V rokoch 1894 – 1900 počas bojov za osamostanenie evanjelickej cirkvi stál pevne na strane bratských Slovanov, za čo musel od miestnych maďarónov znášať urážky a prenasledovanie. Rodné Slovensko často navštevoval, bol činný aj literárne. Do Národných novín písal cestopisy a správy o živote v Chorvátsku, prispieval aj do Cirkevných listov a pracoval na kultúrnom a hospodárskom zveľadovaní mesta. Jeho syn Vladimír bol významným spisovateľom, aj on žil v Starej Pazovej, kde prevzal po otcovi úrad evanjelického farára.

Kopecký, Štefan – garbiar, odbojár (nar. 21. 5. 1893 na Brezovej, zomrel 2. 6. 1980 na Brezovej – 40. výr. úmrtia). Vyučil sa u otca, brezovského richtára, garbiarske remeslo. Po návrate z vojny sa oženil s Annou, rod. Závodnou a začal samostatne garbiarčiť. Postupom času zavádzal do výroby rôzne novinky a z manuálnej garbiarskej výroby prešiel na výkonnejšiu strojovú. Š. Kopecký sa zapojil do protifašistického odboja, najprv sa podieľal na organizovanej pomoci českým utečencom z protektorátu, ktorí cez moravskú obec Javorník prechádzali ilegálne na Myjavu a odtiaľ na Brezovú k evanjelickému farárovi Jánovi Lichnerovi. Od konca roku 1941 sa Š. Kopecký zapojil do záchranných akcií zostrelených spojeneckých letcov. Po vypuknutí povstania sa Š. Kopecký zapojil aj do otvoreného odboja. Stal sa podpredsedom revolučného národného výboru na Brezovej a materiálne i finančne podporoval partizánsku skupinu Jána Reptu. Po potlačení SNP bola činnosť brezovských odbojárov odhalená, preto sa musel i s ostatnými dlhší čas schovávať pred gestapom. Koniec vojny privítal, ako celá Brezová, s nadšením. S rovnakým elánom sa zapojil do obnovy republiky. So synom Štefanom – tajomníkom povereníka Martina Kvetka – sa zúčastnil stretnutia u Dr. Dušana Pálku, hlavného radcu pražského ministerstva priemyslu, výsledkom bolo premiestnenie textilnej továrne z českého pohraničia na Brezovú, ktorá sa stala základom pre najväčší brezovský podnik. Po februárovom prevrate však jeho podnik znárodnili, stal sa triednym nepriateľom, bol odsúdený na jeden rok väzenia.

Spracovala: A. Fedorová
zdroj: Michálek, Slavomír: Brezová pod Bradlom – osobnosti (ne)známe.

INZERCIA

Kúpim, alebo zoberiem do prenájmu garáž v Brezovej pod Bradlom. Platba v hotovosti. Mobil: 0917435597, e-mail: reptar@azet.sk

ŠPORT

Brezovský šach:
Peryho májový online turnaj

V termíne od 6. mája do 31. mája organizoval Brezovčan **Tomáš Perička** v spolupráci so šachovým klubom Osuské májový online turnaj. Rozhodcami tohto turnaja boli medzinárodný rozhodca Rastislav Diviak spolu s Martinom Kunom a tiež **Tomášom Peričkom**. Hralo sa systémom kruhového turnaja na šachovom serveri **www.chess.com**. Počet hráčov bol od 8 do 12 v jednom turnaji. Účastníci boli rozdelení na základe výkonnosti a počtu prihlásených hráčov. Tempo na partie bolo 2 krát 45 minút + 15 sekúnd za každý vykonaný ťah. Spôsob hry spočíval v tom, že pred začiatkom turnaja organizátor poslal každému hráčovi tabuľku jeho súperov, ich nickov na serveri **www.chess.com** a taktiež kontakt, prostredníctvom ktorého komunikoval s ostatnými súpermi. Kontaktovali sa s ľubovoľným súperom na dni a čase cez sociálne siete alebo priamo cez chat **www.chess.com**. Účastníci si pozreli akými farbami hrajú a mohli hrať. Hlásenie výsledkov je založené na posielanie niektorému z rozhodcov turnaja nahratú partiu. Nahratá partiu sa posiela tiež súperovi. Vylosovanie a výsledky sú priebežne aktualizované na **www.chess-results.com**.

RNDr. Peter Brunovský, PhD.

CIRKEVNÉ OZNAMY

Cirkevné oznamy CZ ECAV Brezová pod Bradlom

- **17. 6.** (*streda*) **18.00 hod.** biblická hodina v zborovej sieni.
- **21. 6.** (*2. nedeľa po Svätej Trojici*) **10.00 hod**. hl. služby Božie v chráme Božom.
- **24. 6.** (*streda*) **18.00 hod.** biblická hodina v zborovej sieni.
- **28. 6.** (3. *nedeľa po Svätej Trojici*) **10.00 hod**. hl. služby Božie v chráme Božom. **14.00 hod.** nešporné bohoslužby v Priepasnom.

● **29. 6.** (*pondelok*) **18.00 hod.** večerné bohoslužby v chráme Božom, sviatok apoštolov Petra a Pavla.
● **5. 7.** (*4. nedeľa po Svätej Trojici*) **10.00 hod.** spomienkové služby Božie na sviatok vierozvestcov Cyrila a Metoda na hrade Branč. **Služby Božie v Brezovej pod Bradlom NEBUDÚ! 18.00 hod.** Spomienka pri Husovom pomníku pri príležitosti 605. výročia upálenia Majstra Jana Husa.
● **12. 7.** (*5. nedeľa po Svätej Trojici*) **10.00 hod**. hl. služby Božie v chráme Božom. **14.00 hod.** nešporné bohoslužby pri pamätníku u Mosnáčkov, v Priepasnom.

Plánované detské denné tábory:
● ***6. 7. - 10. 7. - Denný detský tábor v Priepasnom***
● ***13. 7. - 17. 7. - Denný detský tábor na fare v Brezovej pod Bradlom***
Zmena oznamov vyhradená!
Ev. a. v. farský úrad

POĎAKOVANIE

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, známym a susedom, že sa snažili zmierniť náš žiaľ pri poslednej rozlúčke s naším milovaným synom, bratom, ujom, príbuzným, susedom a kamarátom **Miroslavom Papulákom**, ktorý nás dňa 5. 4. 2020 navždy opustil vo veku 63 rokov. Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Touto cestou ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí zmiernili náš žiaľ pri poslednej rozlúčke s naším drahým manželom, otcom, synom, bratom, zaťom a švagrom **Pavlom Zelenákom**, ktorý nás náhle opustil dna 22 .4. 2020 vo veku 43 rokov. Ďakujeme za kondolenčné telegramy a slová útechy. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme pánovi farárovi Miroslavovi Hvožďarovi a pohrebnej službe Eckert.

SPOMÍNAME

Dňa 14. 4. 2020 sme si pripomenuli 4. výročie úmrtia môjho manžela, otca, dedka, pradedka **Štefana Reptu**. S láskou spomína manželka s celou rodinou.

Dňa 13. 5. sme si pripomenuli smutné 3. výročie, čo nás navždy opustil náš drahý syn a brat p. **Vladimír Jorík**. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú mama a brat s rodinou.

Dňa 22. 5. 2020 sme si pripomenuli 2 roky, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, starý a prastarý otec **Štefan Fajnor**. S láskou a úctou na neho spomínajú manželka, deti Lýdia a Ján s rodinami. Za tichú spomienku ďakujeme všetkým, ktorí nezabudli a spomínajú s nami.

Dňa 10. 6. uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starký **Štefan Bôžik**. S láskou a úctou si na neho spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

S úctou a láskou spomíname na svoju drahú dcéru **Moniku Kozubíkovú**, rodenú Stračárovú, ktorá nás opustila dňa 20. 6. 2018 vo veku 45 rokov. Spomínajú rodičia, krstní rodičia, brat Martin s rodinou, brat Vladimír s rodinou, krstní rodičia, sesternica Radka a bratranec Vladko.

Dňa 20. júna 2020 sme si pripomenuli smutné 2. výročie, čo nás navždy opustila naša drahá **Monika Kozubíková**. Kto ste ju poznali, spomínajte s nami. Manžel Roman s deťmi.

Dňa 22. júna 2020 uplynie 10 smutných rokov, čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starký **Pavel Mikulka.** S láskou a úctou spomína manželka, deti a vnúčatá.

Dňa 25. 6. 2020 si pripomíname 4. smutné výročie, čo nás navždy opustila naša drahá dcéra, mama, manželka, sestra, krstná p. **Miroslava Lehocká**. S úctou a láskou v modlitbách spomína mama, deti, manžel, brat s rodinou a krstná mama.

Dňa 28. 6. 2020 uplynú 2 smutné roky, čo nás navždy opustila naša drahá mama, stará mama a sestra **Ľudmila Ušiaková**, rod. Siváková. S láskou a úctou spomína dcéra Ľubka s rodinou.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Narodili sa:
Jakub Kostelný
Matúš Kostelný
Lukáš Blahý
Veronika Rusnáková

Uzavreli manželstvo:
Ján Blanár, Iveta Ondrejková
Tomáš Máyer, Zuzana Milčíková

Zomreli:
Miroslav Papulák, 63 rokov
Pavol Zelenák, 43 rokov
Peter Bašnár, 49 rokov
Anna Ciranová, rod. Kresánková, 92 rokov
Zuzana Rafčíková, r. Čižmárová, 92 r.
Juraj Volek, 67 rokov
Elena Gološincová, r. Lackovičová, 78 r.
Anna Nosková, rod. Reptová, 77 rokov

Novinky spod Bradla - informačný mesačník mesta Brezová pod Bradlom
Vydáva Mesto Brezová pod Bradlom, Nám. gen. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová p. Br., IČO: 309 443, e-mail: mesto@brezova.sk. Redakčná rada: A. Fedorová, G. Plačková, J. Kazičková, T. Malková, J. Reptová. Zodpovedný redaktor: Matúš Valihora, tel.: 0915 878 006. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, neuverejniť. Zodpovednosť za obsah písomných a fotografických materiálov nesú autori. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej inzercii. Zlom: LINEA grafická dielňa s.r.o., Brezová pod Bradlom. Tlač: gh studio, Senica. Náklad 1200 kusov. Povolené pod č. 3/93 OU Senica. Uzávierka 20. v každom mesiaci. ISSN 1337 - 6101, EV 2892/09.